

Academicianul Cristian Ioan Hera – o viață dedicată științei și bunăstării oamenilor. Omul, cercetătorul, dascălul și coordonatorul*

Acad. Nicolae Panin

Am avut șansa să-l cunosc pe dl academician Cristian Ioan Hera, vicepreședintele Academiei Române, acum 20 de ani. În aceste două decenii am putut să apreciez de aproape calitățile excepționale de Om și de conducător ale academicianului Hera. În Academia Română, dl profesor Hera a fost coordonatorul multor secții, printre care și al Secției de științe geonomice și, astfel, am fost în permanență în contact și în sfera de „influență” a dumnealui. Care a fost cariera științifică și socială a academicianului Hera am putut afla din numeroasele publicații care i-au fost dedicate, precum și din extraordinar de vastă sa operă în domeniul științelor agricole. Neobosit și prolific cercetător, profesorul Hera este autorul a 27 de cărți și monografii și 235 lucrări științifice tipărite în publicații de specialitate.

Voi menționa doar câteva dintre pozițiile pe care le-a ocupat dl Hera, începând din anul 1971 și până în prezent: președinte al Conferinței Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltarea Industriei (UNIDO): „Producerea și folosirea îngrășămintelor chimice și substanțelor fitofarmaceutice”, președinte al celei de a IV-a Comisii de „Fertilitatea solului și nutriția plantelor” din cadrul Societății Internaționale de Știința Solului (ISSS), vicepreședinte și apoi președinte al Uniunii Europene a Academiei de Științe Agricole (UEAA), președinte (1996–2010) și președinte de Onoare (2010–prezent) al Centrului Științific Internațional pentru Ingrășămintă (CIEC) și alte multe funcții de conducere de mare

responsabilitate, printre care președinte (2001–2009) și președinte de onoare (2009–prezent) al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură (ASAS), precum și vicepreședinte (2010–2017) și președinte (ianuarie-aprilie 2018) al Academiei Române.

Dar nu pentru a zugrăvi un portret profesional chiar și succint, lucru pentru care mulți colaboratori direcți ai profesorului sunt mult mai în drept să o facă, fiind totodată și mult mai bine documentați, am ținut să vă propun un alt aspect al activității și personalității profesorului Hera, aspect pe care sunt în măsură să-l descriu prin faptul că am fost implicat personal în diferite acțiuni în care am fost condus și sfătuit de Profesor. Este vorba în primul rând de faptul că profesorul Hera este un vizionar și un luptător pentru o nouă acceptare a României pe plan internațional, o nouă imagine a țării noastre în lume, și în primul rând, în Uniunea Europeană.

La inițiativa României și Austriei, a fost elaborată Strategia UE pentru regiunea Dunării (SUERD). În decembrie 2010, Comisia Europeană a aprobat și publicat Strategia, iar Consiliul și Parlamentul European au adoptat-o și promulgat-o la începutul anului 2011. SUERD este un document de extremă importanță politică și practică, trasând principiile dezvoltării regiunii Dunării în concordanță cu dezvoltarea Uniunii Europene. România în calitatea sa de țară inițitoare a SUERD și ca țară riverană a fluviului Dunărea (peste 1000 km din cursul Dunării se află pe teritoriul țării, peste 90% din suprafața României face

**Alocuțiune rostită la simpozionul aniversar „Academicianul Cristian Hera la 90 de ani” (18 decembrie 2023, Aula Academiei Române)*

parte din bazinul de recepție al fluviului), a fost de la început un factor foarte activ în promovarea Strategiei și în traducerea în viață a prevederilor documentului. Acțiunile României au fost coordonate de Ministerul Afacerilor Externe, iar la ele au participat toate ministerele și organizațiile guvernamentale din țară. Un rol deosebit în promovarea SUERD l-a avut Academia Română, care a focalizat acțiunile și eforturile comunității științifice românești pentru a contribui la realizarea prevederilor Strategiei. Și tocmai profesorul Cristian Hera, Vice-Președinte al Academiei, a coordonat și a condus în mod direct toate acțiunile Academiei Române din cadrul Strategiei Europene pentru Regiunea Dunării.

Chiar din 2011, la inițiativa Academiei Europene de Științe și Arte, a fost creată Conferința Academiilor Dunărene din toate țările din regiunea fluviului. Prima Conferință a fost organizată la Viena, în septembrie 2011, cu participarea a 11 academii europene, printre care și Academia Română, reprezentată de academicianul Hera. S-au inițiat programe de colaborare ale academiilor, având ca obiective acțiunile prioritare ale SUERD. Au urmat conferințe anuale sau bianuale ale Academiilor Dunărene, prin rotație, în țările dunărene. Cea de a patra Conferință de la București, în aprilie 2013, s-a desfășurat sub auspiciile Academiei Române și sub patronajul primului ministru al României. Conferința, având motto-ul „Știința și Strategia Europeană a Dunării”, s-a desfășurat în Aula Academiei Române sub conducerea președintelui Academiei, academicianul Ionel Haiduc și a vicepreședintelui Academiei, academicianul Cristian Hera. A fost o manifestare științifică și politică de mare amploare, înregistrându-se participarea a reprezentanților a 21 de academii din Europa, a Centrului Comun de Cercetare al Comisiei Europene de la Ispra (JRC), a Consiliului Orașelor Dunărene precum și a oficialităților din România.

Numeroase reuniuni la nivel înalt și forumuri la care au participat Ministerul Mediului din România, Comisia Europeană, Academia Română prin prof. Hera, Ministerul Afacerilor Externe, Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării, Consiliul Județean Tulcea, Consiliul Orașelor și Regiunilor Dunărene au contribuit la realizarea

prevederilor SUERD referitoare la dezvoltarea durabilă a regiunii Dunării.

O mențiune specială pentru rolul academicianului Hera în acceptarea de către oficialitățile române printre alte obiective a proiectului DANUBIUS-RI care urmărește crearea unei infrastructuri de cercetare pan-europene distribuite pentru studiul aprofundat al sistemelor râuri-mări din întreaga Europă, un proiect coordonat de România. Astfel, profesorul Hera a reușit să demonstreze guvernului importanța acestui proiect și în urma acestor demersuri, Guvernul României l-a declarat „proiect strategic de prioritate națională” și a emis o scrisoare de angajament pentru o finanțare din fondurile structurale și cofinanțare națională în valoare de 150 milioane de euro. De altfel și Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării (SUERD) îl consideră „proiect fanion” (Flagship project), iar Forumul Strategic European pentru Infrastructuri de Cercetare (ESFRI) l-a acceptat pe foaia sa de parcurs în anul 2016. Iar acum am ajuns la etapa de implementare a componentelor românești ale infrastructurii pan-europene DANUBIUS-RI.

Iată doar câteva dintre acțiunile comunității științifice românești din ultimii ani, menite să sprijine și să contribuie la realizarea obiectivelor generoase ale Strategiei Europene pentru Regiunea Dunării, acțiuni care au beneficiat din partea Academiei Române de coordonarea și conducerea directă a Profesorului Hera.

O viață de muncă și abnegație, trăită pentru știință, pentru Academia Română și pentru a asigura o viață cât mai bună oamenilor, pentru dezvoltarea multilaterală a țării. Profesorul academician Cristian Hera împlinește în 2023, în luna decembrie, 90 de ani. Este o vârstă a maturității și a înțelepciunii, și când sufletul și mintea rămân tinere, când voința îți dictează să continui să ajuți, să sprijini, să faci să progreseze și oamenii și știința și comunitatea din care faci parte, poți să fii în continuare un *leader*, un vizionar și un mobilizator al calităților creatoare ale oamenilor din jur.

La mulți ani, fericiți, împliniți cu sănătate și cu multe realizări în continuare, domnule profesor! La mulți ani, la fel de fructuoși ca până acum!